

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES

SLOVENIAN WORLD CONGRESS

Seja Sveta Vlade za Slovence po svetu
Ljubljana, 16. december 2020

Prispevek Svetovnega slovenskega kongresa k 2. točki dnevnega reda:

Stanje in potrebe slovenskih skupnosti v času krona virusa in po njem

Pri Svetovnem slovenskem kongresu smo v času korona virusa zaznali kar nekaj zaskrbljujočih dejavnikov glede potreb, ki jih imajo slovenske skupnosti po svetu. V prvi vrsti bi na tem mestu razdelil na skupnosti, ki so bližje Sloveniji in tiste, ki so geografsko bolj oddaljene.

Skupnosti, ki so geografsko blizu Slovenije

Za to prvo skupino se zdi, da korona predstavlja večjo oviro, saj so rojaki v teh državah vajeni stikov, obiskov in neposrednega sodelovanja. V tej skupini smo zaznali več težav, saj je veliko projektov, ki so jih pripravili zaradi pandemije covid19 enostavno odpadlo ali pa bilo izpeljano v zelo omejenem obsegu. Pri tem je zelo pomemben element, da je bil rojakom močno otežen stik (obisk, priprava projekta v sodelovanju s Slovenci na tej strani meje ali v Sloveniji) ali celo onemogočen. Predlagamo, da se v čim večji možni meri, takoj ko bo to dopuščala zdravstvena situacija, okrepijo odnosi in sodelovanje s skupnostmi v sosednjih in drugih geografsko bližjih državah v smislu skupnih projektov. Smo pa v času, ki od nas zahteva precejšnjo mero inovativnosti, saj se večina »medkoronskega« (so)delovanja osredotoča na splet.

Skupnosti, ki so geografsko oddaljene

V državah, ki so geografsko bolj oddaljene, je morda ta težava manj opazna, vsekakor pa je ne gre minimalizirati; predvsem v stiku z mladimi rojaki, ki smo jih poskušali kontaktirati v času korone, smo zaznali precejšen upad zanimanja za dogodke v Sloveniji in temu ustrezna je tudi njihova odzivnost oz. neodzivnost. Razumljivo je namreč, da je glavna skrb družin v ZDA in Argentini primarno osredotočena na boj za existenco in pomeni vlaganje časa v aktivnosti povezane s Slovenijo še dodaten napor. Komunikacija s skupinami, ki geografsko bolj oddaljene so potekale relativno nemoteno, saj je že pred tem večina komunikacije potekala preko spleta, e-pošte ali podobnih medijev. So pa na žalost naši najpomembnejši letošnji projekti odpadli (XI. Konferenca slovenskih zdravnikov iz sveta in Slovenije, III. Konferenca slovenskih pravnikov iz sveta in Slovenije, 24. Tabor slovenskih otrok po svetu, Dobrodošli doma). Upamo, da bomo v naslednjem letu te projekte lahko izvedli kot načrtovano, saj so osebna srečanja tista, ki omogočajo pristno povezovanje, utrjevanje medosebnih odnosov in uresničevanje skupnih projektov na različnih področjih.

Dopolnilni pouk slovenščine

S precej težavami se srečujejo učitelji DPS-jev (DPS - dopolnilni pouk slovenščine), ki so morali spremeniti način pouka in ga prestaviti na »on-line«. Pri tem gre za tehnične ovire na eni strani (neopremljenost učencev s pripomočki za spletno učenje, kot tudi za samo naravo poučevanja, ki ne more nadomestiti osebne stika). Ob tem predlagamo Uradu za Slovence, da (v kolikor to ni že v teku) skupaj z Ministrstvom za šolstvo preverita stanje pri učiteljih DPS-ov, njihovo tehnično opremljenost ter po potrebi pripravita morebitno enotno izobraževanje učiteljev DPS-ov. Učitelji DPS-jev naj tudi podajo konkretne ocene stanja, predloge in pobude.

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES

SLOVENIAN WORLD CONGRESS

Seja Sveta Vlade za Slovence po svetu
Ljubljana, 16. december 2020

Prispevek Svetovnega slovenskega kongresa k 3. točki dnevnega reda:

Prihodnost slovenstva v svetu in strateški odnos RS – strategija 2021 – 2030

Osredotočenost na skupne cilje

SSK prihodnost slovenstva vidi predvsem v možnosti povezovanja slovenskih skupnosti s Slovenijo na osnovi skupnih ciljev. Vezni člen, ki je obstajal v času osamosvajanja RS sicer še obstaja, a ne more biti več zadosten, poleg tega pa takega razmišljanja pri mladih rojakihi ni več zaznati. Slovenija mora rojake pritegniti k sodelovanju z zanimivimi projekti, ki bodo nagovarjali vrednote slovenske skupnosti, ki je v veliko primerih multikulturna. Prav zato je izjemnega pomena poznavanje posameznih skupnosti, saj lahko povezovanje z njimi gradimo le na tistih ciljih, ki jih tudi sami zaznajo kot lastne (na primer: mladi na avstrijskem Koroškem veže močna predanost lutkarstvu; zanimajo jih tudi študij v Sloveniji, ko začenjajo svojo poslovno kariero pa so jim zanimive strokovne konference...).

Vračanje Slovencev iz diaspore

Z vidika zaznavanja ciljev je potrebno gledati tudi na vračanje Slovencev (ob tem je potrebno pohvaliti napor Urada in uspešno vračanje Slovencev iz Venezuele); večje možnosti so, da se bodo slovenski rojaki vračali v Slovenijo iz držav, ki so v slabšem gmotnem položaju in bodo v Sloveniji videli priložnost za izboljšanje svojega položaja, pa naj gre za izobrazbo ali poslovno kariero. SSK predvideva, da bi priliv v nadaljnjem obdobju lahko pričakovali predvsem iz držav bivše Jugoslavije (BIH, Srbija...), Venezuele in morda Argentine. Za RS bi bilo dobro, da podrobneje poizve o morebitnih prednostih, ki bi jih lahko imeli rojaki iz teh držav, da bi bila njihova integracija čim lažja.

Povezanost slovenskih skupnosti po svetu z matično domovino

Ključnega pomena je, da slovenske skupnosti čutijo povezanost s Slovenijo – k temu lahko precej pripomorejo občasni obiski Urada, ki pa morajo biti dobro zasnovani, da obiskani ne dobijo občutka, da Urad obišče skupnost le z namenom, da obkljuka obveznost na seznamu, ampak da se pozanima kakšno je stanje, s kakšnimi težavami se srečujejo in kako bi jim lahko RS priskočila na pomoč pri premagovanju teh težav. Prav tako je potrebno kontaktirati z vsemi organizacijami in društvi, saj je bilo v preteklosti pogosto slišati očitke, da se Urad sestane le s krovnimi organizacijami, ne zanimajo pa jih manjša društva ali manjše organizacije. Morda bi lahko Urad imel uradne ure za vsa društva in organizacije Slovencev po svetu (morda celo on-line sestanke), saj morajo rojaki čutiti, da lahko kljub relativni majhnosti njihovega društva še vedno stopijo v stik z Uradom po predhodni prošnji in v relativno kratkem času.

Predstavnik v Državnem zboru

Še vedno obstaja velik interes slovenskih rojakov, da bi v DZ RS imeli svoja poslanca. Verjamem, da bi delovanje v tej smeri zagotovo imelo pozitiven odziv s strani slovenskih rojakov.